

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KRETINGOS PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO ŠAKINĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2016-2019 METAMS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šakinės Korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę VšĮ Kretingos pirminės sveikatos priežiūros centre (toliau – Centras).

2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“.

3. Vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudos sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Valstybės ar savivaldybės įstaiga (toliau – įstaiga) – viešoji įstaiga, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga.

Įstaigos vadovas – viešosios įstaigos, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, vadovas.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos šakinės korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

5. Programa įgyvendinama pagal Programos priede pateiktą Programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas).

II. SVEIKATOS SISTEMOS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

6. Centro veikloje galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė. Duomenys apie Centro veiklos sritis pateikti 1 lentelėje.

Eil. Nr.	Įstaigos veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas	Centro darbuotojai, kuriems galimas korupcijos pasireiškimas
1.	Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas	Centro šeimos gydytojai, gydytojas akušeris ginekologas
2.	Prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai	Viešųjų pirkimų organizatorius
3.	Nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams	Centro šeimos gydytojai, gydytojai odontologai, gydytojas akušeris ginekologas, gydytojų odontologų padėjėjai, bendrosios praktikos / bendruomenės slaugytojai, burnos higienistas, akušeriai
4.	Veikla, susijusi su nedarbingumo pažymėjimų ir kitų pažymų išdavimu	Centro šeimos gydytojai, gydytojai odontologai

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Programos tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos Centre prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Centro bei jų darbuotojų veiklą.

8. Programos uždavinys – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos, skiriamos Centrai, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

9. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

9.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos priemonių įgyvendinimą;

9.2. nustatyti veiklos sritis Centre, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, teikti siūlymus dėl galiojančių teisės aktų tobulinimo;

9.3. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

9.4. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;

9.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

9.6. programoje numatytas priemones sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų sveikatos sistemoje; visokeriopa ginti visuotinai pripažįstamas paciento teises ir laisves, Centro darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

9.7. ugdyti antikorpacinę kultūrą Centre.

10. Siekiant sėkmingai vykdyti Korupcijos prevencijos programų nuostatas Centre tikslinga paskirti asmenis, kuriems pavedama vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę.

11. Korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) Centre yra šios:

11.1. korupcijos rizikos analizė Centre;

11.2. korupcijos prevencijos programų parengimas ir tikslinimas Centre;

11.3. nustatytų korupcijos atvejų pavišimas.

12. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą teisės aktų nustatyta tvarka atlieka:

12.1. Centro vyriausiojo gydytojo įgaliojimai asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

12.2. Centro veiksmų seka, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, išdėstyta programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

12.3. Informacijos pateikimo terminai atitinkamiems registrams ir Sveikatos apsaugos ministerijai nurodyti programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

13. Visuomenės švietimas ir informavimas apie Korupcijos prevencijos Centre programos įgyvendinimą, Centro darbuotojų mokymas:

13.1. Antikorupcinis švietimas turi būti organizuojama atsižvelgiant į šias nuostatas:

13.1.1. Antikorupcinis ugdymas turi būti neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją. Šia linkme turi būti ugdomi Centro darbuotojai, taip pat jie turi dalyvauti seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose.

13.1.2. Centras savo interneto svetainės nuolatiniuose puslapiuose, skirtuose korupcijos prevencijai, turi skelbti Centro Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą. Šiuose puslapiuose būtina skelbti apie įgyvendinamas antikorupcines priemones, numatyti galimybę interneto vartotojams pateikti savo komentarus, atsiliepimus, siūlymus, pranešimus ir kt.

13.1.3. Centras interneto svetainės įvadiniam puslapyje turi skelbti elektroninio pašto adresą bei telefono numerį, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su Centro veikla.

13.1.4. Informacija, kur turi kreiptis pacientas, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika, turi būti skelbiama visose Centro informacijos skelbimo vietose.

14. Organizuoti Centro darbuotojų mokymą korupcijos prevencijos klausimais:

14.1. Sudaryti sąlygas Centro darbuotojams tobulintis Lietuvos viešojo administravimo institute ir ES organizuojamuose kursuose.

14.2. Priimtiems naujiems Centro darbuotojams įvadinio mokymo metu rengti mokymus korupcijos prevencijos klausimais.

15. Nustatytų korupcijos atvejų paviešinimas:

15.1. Centras iškart privalo paviešinti nustatytus korupcijos atvejus.

15.2. Rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus Centre. Analizuoti ir, jeigu reikia, suderinus su sveikatos apsaugos ministru, paviešinti kitiems sveikatos sistemos darbuotojams ir žiniasklaidoje teisės aktų nustatyta tvarka.

15.3. Priemonės, kurios sumažins korupcijos apraiškų prielaidas Centre ir jų vykdymo terminai nurodyti programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

IV. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

16. Siekiant veiksmingai ištirti korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

16.1. sudaryti sąlygas Centro darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti Centro vadovybei savo įtarimus dėl galimos Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

16.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos; išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Centro darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją; kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.);

16.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nedelsiant informuoti:

- a) Centro vyriausiąją gydytoją ir korupcijos prevencijos komisiją;
- b) Sveikatos apsaugos ministerijos korupcijos prevencijos skyrių;
- c) nustatyta tvarka apie tai pranešti Specialiųjų tyrimų tarnybai.

17. Priemonės, susijusios su informavimu apie galimą korupcinę veiką bei korupcinių teisės pažeidimų tyrimu, jų vykdymo terminai nurodyti programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

V. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

18. Programa siekiama tokių rezultatų:
- 18.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
  - 18.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
  - 18.3. pagerinti korupcijos prevencijos Centre organizavimą;
  - 18.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Centro veikla.
19. Korupcijos prevencijos Centre ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:
- 19.1. įvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
  - 19.2. neįvykdytų programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
  - 19.3. programos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;
  - 19.4. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;
  - 19.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičių.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

20. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas programos priemonių įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

Pakeisti Programos priemonių įgyvendinimo priemonių plane numatyto priemonės įvykdymo terminą ar priemonę išbraukti iš priemonių plano galima tik motyvuotu Centro vyriausiojo gydytojo įsakymu, nurodant objektyvias priežastis.

21. Korupcijos prevencijos Centre programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Centro vyriausiojo gydytojo įsakymu atsižvelgiant į galimas ar nustatytas korupcijos pasireiškimo Centre sritis ir šios programos įgyvendinimą.

22. Už konkrečių Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą atsako Centro vyriausiasis gydytojas.

23. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančią įgyvendinant Programą:

23.1. Centras privalo reguliariai vykdyti Programos priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą;

23.2. Centras, atsižvelgdamos į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos priemonių įgyvendinimui, teikia Sveikatos apsaugos ministerijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis ar racionalesnėmis, detalizuodamos jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus;

23.3. Centras periodiškai, du kartus per metus, pasibaigus II ir IV ketvirčiui, ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 10 dienos, įstaigos informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis pateikia Sveikatos apsaugos ministerijos padaliniui, atsakingam už korupcijos prevenciją ir kontrolę.